

บทที่ 4

สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

4.1 รายละเอียดการดำเนินงานของโครงการที่เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างจากรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ตามที่รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ทรายแก้ว ของบริษัท ระยองอินเตอร์เนชั่นแนล แชนด์ ซัพพลาย จำกัด ของคำขอประทานบัตรที่ 1/2549 (ปัจจุบันได้รับอนุญาตเป็นประทานบัตรที่ 29814/15981) ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 ตำบลเขาหินซ้อน อำเภอนมสามัคคี จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้รับความเห็นชอบในปี 2553 และต่อมาในปี 2560 โครงการได้ยื่นขอเปลี่ยนแปลงแผนผังการทำเหมือง กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยสำนักบริหารสิ่งแวดล้อม พิจารณาแล้วเห็นว่าการเปลี่ยนแปลงแผนผังโครงการทำเหมืองดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จึงให้ทางโครงการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามหนังสือที่ ทส 1009.2/156 ลงวันที่ 8 มกราคม 2553 และปฏิบัติให้สอดคล้องกับประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เรื่อง มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการเหมืองแร่ทรายแก้ว หรือทรายซิลิกา ลงวันที่ 23 สิงหาคม 2556 ตามหนังสือที่ อก0508/ก(2)201 ลงวันที่ 15 มิถุนายน 2560

ดังนั้นการดำเนินงานของโครงการเหมืองแร่ทรายแก้ว ของบริษัท ระยองอินเตอร์เนชั่นแนล แชนด์ ซัพพลาย จำกัด ประทานบัตรที่ 29814/15981 ในปัจจุบันจึงเป็นการดำเนินงานตามแผนผังโครงการทำเหมืองฉบับที่ได้รับอนุญาตในปี 2560

4.2 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากผลการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการเหมืองแร่ทรายแก้ว ของบริษัท ระยองอินเตอร์เนชั่นแนล แชนด์ ซัพพลาย จำกัด ประทานบัตรที่ 29814/15981 สรุปได้ดังตารางที่ 4.2-1

ตารางที่ 4.2-1 สรุปผลการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรการ	เงื่อนไขตามมาตรการ	เหตุผลประกอบ
1) มาตรการที่ไม่ได้ปฏิบัติ	- ไม่มี	- ไม่มี
2) มาตรการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ	- ไม่มี	- ไม่มี
3) มาตรการที่ปฏิบัติไม่ได้	- ไม่มี	- ไม่มี
4) มาตรการที่ปฏิบัติ แต่ไม่มีประสิทธิภาพ	- ไม่มี	- ไม่มี
5) มาตรการที่ยังไม่ถึงเวลาปฏิบัติ	- จัดทำแผนฟื้นฟูสภาพเหมืองตามที่เงื่อนไขกำหนด โดยสุดท้ายจะพัฒนาเป็นแหล่งกักเก็บน้ำสาธารณะประโยชน์	- เมื่อสิ้นสุดการทำเหมืองจะดำเนินการตามที่เงื่อนไขกำหนด

4.3 สรุปผลการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

1. คุณภาพอากาศ

จากผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศระหว่างวันที่ 30-31 มีนาคม 2569 จำนวน 6 สถานี ได้แก่ บ้านเรือนราษฎรบริเวณปากทางเข้า-ออกโรงเต่างแร่ บริเวณโรงเต่างแร่ 1 กลุ่มบ้านหนองกะพ้อบ้านเลขที่ 26/1 หมู่ 7 กลุ่มบ้านลำหาชัยบ้านเลขที่ 40 หมู่ 7 บริเวณทางแยกเข้าโรงเต่างแร่ กลุ่มบ้านหนองนกเอี้ยง บ้านเลขที่ 70 หมู่ 7 บริเวณหลักเขตฯ 6-7-8 และบ้านเลขที่ 17/2 หมู่ที่ 9 บริเวณหลักเขตฯ 23-1 พบว่า ผลการตรวจวัดฝุ่นรวมหรือฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 100 ไมครอน ในเวลา 24 ชั่วโมง และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอนในเวลา 24 ชั่วโมง ทุกสถานีมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป พ.ศ.2569 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป ที่กำหนดค่ามาตรฐานฝุ่นรวมหรือฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 100 ไมครอน ในเวลา 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 0.200 มก./ลบ.ม. และค่าเฉลี่ยของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน 10 ไมครอน ในเวลา 24 ชั่วโมง จะต้องไม่เกิน 0.100 มก./ลบ.ม. ตามลำดับ

2. ระดับเสียง

จากผลการตรวจวัดระดับเสียงระหว่างวันที่ 30-31 มีนาคม 2569 จำนวน 6 สถานี ได้แก่ บ้านเรือนราษฎรบริเวณปากทางเข้า-ออกโรงเต่างแร่ บริเวณโรงเต่างแร่ 1 กลุ่มบ้านหนองกะพ้อบ้านเลขที่ 26/1 หมู่ 7 กลุ่มบ้านลำหาชัยบ้านเลขที่ 40 หมู่ 7 บริเวณทางแยกเข้าโรงเต่างแร่ กลุ่มบ้านหนองนกเอี้ยง บ้านเลขที่ 70 หมู่ 7 บริเวณหลักเขตฯ 6-7-8 และบ้านเลขที่ 17/2 หมู่ที่ 9 บริเวณหลักเขตฯ 23-1 พบว่า ผลการตรวจวัดทั้งหมดมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2540) เรื่อง กำหนดมาตรฐานระดับเสียงโดยทั่วไป ที่กำหนดค่ามาตรฐานระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง และระดับเสียงสูงสุดไว้ไม่เกิน 70 เดซิเบล(เอ) และ 115 เดซิเบล(เอ) ตามลำดับ

3. คุณภาพน้ำผิวดิน

จากผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำผิวดินในวันที่ 30 มีนาคม 2569 จำนวน 5 สถานี ได้แก่ ห้วยหนองผักบุงด้านทิศตะวันตกของโรงเต่างแร่ บ่อตกตะกอนโรงเต่างแร่ 1 บ่อน้ำใสโรงเต่างแร่ บ่อตกตะกอนโรงเต่างแร่ 2 และห้วยหนองผักบุงด้านทิศตะวันออกของโรงเต่างแร่ พบว่า ห้วยหนองผักบุงด้านทิศตะวันตกของโรงเต่างแร่ ไม่สามารถเก็บตัวอย่างวิเคราะห์ได้เนื่องจากน้ำแห้ง ส่วนสถานีตรวจวัดอื่นๆ มีผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน

4. คุณภาพน้ำใต้ดิน

จากผลการตรวจวัดคุณภาพน้ำใต้ดินในวันที่ 30 มีนาคม 2569 จำนวน 1 สถานี คือ บ่อน้ำใช้บ้านหนองนกเอี้ยง พบว่า ดัชนีคุณภาพน้ำใต้ดินส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์กำหนดที่เหมาะสม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการสำหรับการป้องกันด้าน

สาธารณสุขและการป้องกันในเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ พ.ศ.2551 ยกเว้น ความชุ่มชื้นมีค่าอยู่ในเกณฑ์อนุโลมสูงสุด ส่วนปริมาณตะกอนแขวนลอยทั้งหมดและปริมาณตะกอนละลายทั้งหมดไม่ได้มีการกำหนดค่ามาตรฐานไว้

5. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย

บริษัท ระยองอินเตอร์เนชั่นแนล แชนด์ ซัพพลาย จำกัด ได้จัดให้มีการตรวจสอบสุขภาพพนักงานปีละ 1 ครั้ง โดยตรวจครั้งล่าสุดในวันที่ 26-28 พฤศจิกายน 2568 ทำการตรวจสอบสุขภาพโดยโรงพยาบาลพนมสารคาม มีรายการตรวจสอบสุขภาพ ได้แก่ สุขภาพทั่วไป เอ็กซเรย์ทรวงอก จากผลการตรวจสอบสุขภาพพนักงานทั้งหมดจำนวน 28 ราย ผลการตรวจสอบสุขภาพทั่วไปพบว่าปกติ 11 ราย ผิดปกติ 17 ราย โดยในรายที่มีผลการตรวจผิดปกติ แพทย์แนะนำให้เข้ารับการรักษาโดยแพทย์เฉพาะทางและติดตามผลการตรวจสอบสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลหากมีแนวโน้มที่จำเป็นต้องเข้ารับการรักษาต่อไป สำหรับผลการเอ็กซเรย์ทรวงอกพบว่าไม่มีผลตรวจปกติทั้ง 28 ราย ทั้งนี้ทางโครงการได้กำชับให้พนักงานสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตลอดการทำงานตามปัจจัยเสี่ยงของแต่ละแผนก พร้อมทั้งมีการสลับสับเปลี่ยนหน้าที่เพื่อลดการสัมผัสฝุ่นเป็นเวลานาน และมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลควบคุมพนักงานของบริษัทให้ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด

6. เศรษฐกิจ-สังคม

จากการติดตามตรวจสอบผลกระทบด้านเศรษฐกิจ-สังคม โดยสำรวจทัศนคติและความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อโครงการ ผลกระทบที่ได้รับจากโครงการ และการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรการด้านสังคมและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ จำนวน 195 ตัวอย่าง ในกลุ่มบ้านหนองนกเอี้ยง กลุ่มบ้านหนองกะพ้อ และบ้านลำหาชัย เมื่อวันที่ 11-12 ธันวาคม 2568 พบว่าประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่เคยรับผลกระทบจากการดำเนินงานของโครงการคิดเป็นร้อยละ 6.2 สำหรับผลกระทบที่กลุ่มตัวอย่างเคยได้รับจากโครงการเป็นปัญหาด้านฝุ่นละออง ซึ่งการดำเนินงานของโครงการที่ผ่านมาปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดให้ฉีดพรมน้ำตามเส้นทางขนส่งแร่ และปลูกต้นไม้โดยรอบพื้นที่โครงการ โดยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันมีค่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน สำหรับผลดีจากการดำเนินโครงการ พบว่าประชากรตัวอย่างเห็นว่าการดำเนินงานของโครงการมีผลดีต่อชุมชน โดยเห็นว่าช่วยสร้างงานให้กับประชาชนในชุมชน รองลงมาทำให้เศรษฐกิจดีขึ้น สร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน ทำให้ชุมชนเจริญขึ้น และมีการปรับปรุงด้านสาธารณูปโภค ตามลำดับ และสำหรับการรับรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมาตรการด้านสังคมและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการพบว่า ประชากรตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่าทางโครงการมีการดำเนินการตามมาตรการฯ ดังกล่าว คิดเป็นร้อยละ 66.7-97.9

4.4 ข้อเสนอแนะ

จากสรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม พบว่า โครงการสามารถปฏิบัติตามมาตรการได้อย่างครบถ้วน ที่ปรึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้ดำเนินการอย่างเคร่งครัดต่อไป